

Harvestorové technologie v lesnictví a bezpečnost práce

Harvestorové technologie těžby dříví představují v současné době v těžbě a dopravě dříví v lesnictví vrchol moderních technologií a jsou neoddělitelnou součástí trvale udržitelného hospodaření v lesích. Počty harvestorů v lesích ČR každý rok výrazně narůstají. Podívejme se tedy na tyto stroje z hlediska bezpečnosti práce.

Ze Zelené zprávy MZe pro rok 2014 vyplývá, že z celkového množství těžby dřeva v ČR (15 476 tis. m³) bylo vytěženo pomocí harvestorových technologií 4 497 tis. m³. To znamená, že na celkové těžbě se harvestorové technologie podílely 29 %.

Práce s harvestorovými technologiemi v lesnictví není z hlediska bezpečnosti práce při jejich obsluze podrobněji předpisově pokryta. Z tohoto důvodu je nezbytné při jejich používání vycházet nejen z příslušných ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákona č. 309/2006 Sb., nařízení vlády č. 28/2002 Sb., vše v platném znění, která se na práce v lese přímo vztahují, a – jako při provozu jakéhokoliv stroje – také z nařízení vlády č. 378/2001 Sb., ale zejména se řídit pokyny výrobce, uvedenými v návodu pro obsluhu daného zařízení. Z hlediska bezpečnosti práce jsou těžebně-dopravní prostředky pro práci v lese velmi dobře vybaveny. Dá se říci, že při dodržení všech stanovených zásad a postupů se jedná o stroje velmi bezpečné.

Největší riziko při práci s těmito technologiemi spočívá v selhání lidského činitele. Některé bezpečnostní prvky stroje lze totiž záměrným úkonem obsluhy vyřadit z provozu. Tuto možnost někteří pracovníci pověřeni obsluhou harvestoru využívají (např. vyřazení automatického vypnutí motoru při otevření dveří kabiny harvestoru) a „usnadňují“ si tím práci.

Čas od času se také stane, že harvestor se vzhledem k povaze terénu na pracovišti nedostane ke všem stromům, případně dimenze kácených stromů přesahuje jeho technické možnosti. V tomto případě není jiná možnost, než provést dotěžení těchto stromů dřevorubcem s motorovou pilou. Je jisté, že i přes neustále se zvyšující podíl plně mechanizované těžby dřeva pomocí harvestorových technologií bude i v budoucnu nezanedbatelná část těžby stále ještě prováděna ručně pomocí dřevorubců s motorovou pilou. To znamená, že ruční těžba bude dál prováděna v těch nejobtížnějších podmínkách a ručně budou káceny stromy mimořádně rostlé, případně špatně přístupné.

Za jednu z nejrizikovějších činností v oblasti provozu harvestorových technologií při práci v lese tak lze jednoznačně označit i dotěžení porostních zbytků ruční těžbou dřeva pomocí motorové pily. Tato skutečnost se v minulých letech již několikrát potvrdila při kontrole šetření příčin vzniku některých pracovních úrazů dřevorubců provádějících dotěžení porostních zbytků na pracovištích harvestorů. Cílem Státního úřadu inspekce práce tak i nadále musí být preventivní působení na lesnické subjekty. Jedině tímto způsobem je možné vzniku těchto úrazů co nejvíce zamezit.

Podle převzatého článku ze Zpravodaje SÚIP zpracoval J.Hahn,
dne 15. března 2016